

© dr inż. Zygmunt Ryznar - Tabela Faktów: Spory-procesy v.02a.

ŚWIATOWE KALENDAR IUM SPORÓW I PROCESÓW SĄDOWYCH W IT

worldwide timelines of computer industry- trials

Data	Wyszczególnienie
	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1945-50 <u>John Mauchly</u> <u>posądza</u> <u>Johna von Neumanna</u> o bezprawne ujawnienie jego idei w raportach wytyczających zarys architektury komputerów. Neumann nie przywiązywał większej wagi do praw autorskich, traktując osiągnięcia naukowe jako wspólne dobro lub dzieło zbiorowe o licencji public domain, skoro projekt był finansowany przez rząd amerykański. Natomiast panowie Eckert i Mauchly jeszcze pracując nad ENIACiem weszli w spór ze swoim Uniwersytetem (Pensylwania Univ.) o wyłączność praw patentowych, związanych z konstrukcją tego komputera. Spór zakończył się przerwaniem z ich strony prac nad całkowicie binarnym komputerem EDVAC, odejściem z uniwersytetu i założeniem własnej firmy EMCC. Ponadto zarzucali Neumannowi, że w swoich raportach wykorzystywał ich dorobek naukowy. 2. 1932 Departament Sprawiedliwości USA oskarża firmy <u>IBM</u> i <u>Remington Rand</u>, że wskutek opanowania całego amerykańskiego rynku maszyn licząco-analitycznych, wymuszają od klientów kupowanie tylko ich kart do dziurkowania. Sąd Najwyższy w 1956 roku zatwierdza to oskarżenie. 3. 1952 Departament Sprawiedliwości USA <u>żąda</u> od IBM zaniechania dzierżawy tabulatorów i rozpoczęcia ich sprzedawania. Ma na to celu stworzenie rynku wtórnego używanych maszyn. 4. 1956-1996 W 1956 r. <u>IBM</u> oskarżony został przez rząd amerykański o działania monopolistyczne na rynku maszyn licząco-analitycznych (szczególnie tabulatorów). W 1996 roku po 40 latach sprawa została zakończona (decision to terminate a 40-year-old antitrust regulation of IBM). 5. 1971-1973 Eckert i Mauchly w końcu zdobyli prawa patentowe, ale historia – za pośrednictwem <u>Johna Atanasoffa</u> (twórcy w 1942 roku komputera ABC –Atanasoff Berry Computer) rozliczyła właściwie kwestie ich pierwszeństwa. Ignorowany przez nich wynalazca wytoczył za pośrednictwem Honeywell w 1971 roku proces o prawa autorskie (Atanasoff był głównym świadkiem oskarżenia w sprawie <u>Honeywell przeciwko Sperry Rand</u> - chodziło o duże pieniądze z tytułu praw patentowych) i po 2 latach procesowania się uzyskał pełną satysfakcję – patenty związane z ENIACiem zostały uznane za nieważne a Atanasoff uznany został za wynalazcę pierwszego elektronicznego cyfrowego komputera. [USA] 6. 1988 - 1997 Firma <u>Apple</u> miała znaczne zasługi w tworzeniu podstaw komputerów osobistych i twierdziła, że wprowadziła w 1984 roku po raz pierwszy <u>GUI</u> (graphical user interface), uwalniając użytkowników od ubogiej komunikacji znakowej znanej z DOSa. Osiągnięcie to było w 1988 roku przedmiotem sporu z Microsoftem a proces trwał aż do 1997 roku i zakończył się niczym (żadna ze stron nie była w stanie udowodnić racji). Sprawa ta jest w istocie bardziej skomplikowana dlatego uzupełnimy ją następującym <u>komentarzem</u>: Spór o autorstwo GUI (Graphical User Interface) toczy się od dawna. I wszyscy (Apple, DR, Xerox) mają swoją jakąś rację. Pole sporu jest szerokie: koncepcja, wygląd, technika realizacji. Za pierwowzór GUI uważany jest GEM (Graphical Environment Manager), opracowany w latach 80-tych w firmie Digital Research (DR). Z kolei za miejsce narodzin GUI (w połowie lat 70-tych w komputerach Xerox Star, stacjach Alto) uważane jest laboratorium PARC firmy XEROX. Przedmiotem sporu jest więc kompleks GEM-GUI. Firma Apple uważała, że ona jako pierwsza - chociaż dopiero na początku lat 80-tych! - zastosowała GUI w komputerach Lisa i Mac. Ta pretensja do pierwszeństwa wynikała może z tego, że Apple pracował Jef Raskin, który już w 1967 roku napisał pracę doktorską n/t GUI. 7. 1998-2001 <u>Microsoft</u> oskarżony został przez rząd amerykański o działania monopolistyczne (naruszenie dwu paragrafów Sherman Antitrust Act z 1890 r) na szkodę konkurentów, szczególnie zaś firm Sun, Netscape, IBM, Compaq, Intel [USA] 8. 1997 W roku 1997 firma <u>Sun</u> oskarżyła <u>Microsoft</u> o złamanie umowy licencyjnej z 1995 roku poprzez opracowanie niezgodnej ze standardem wersji języka Java, zoptymalizowanej dla Windows. 9. 2003 <u>SCO</u> oskarża <u>IBM</u> o nieuczciwą konkurencję oraz naruszenie praw autorskich SCO poprzez skopiowanie kodu źródłowego AIX i Dynix (opartych o wersję UNIX System V, do autorstwa którego pretendował SCO) do Linuxa. Następnie SCO skieruje oskarżenie również pod adresem Novella i grupy użytkowników Linux.... Sprawa ma niespodziewany przebieg, gdyż sędzia federalny orzeka potem, iż prawa autorskie do tej wersji UNIXa posiada Novell a nie

- SCO, co oznacza dla SCO poniesienie wysokich opłat licencyjnych.
10. 2003 Be Inc. otrzymuje od Microsoftu po kilkuletnim procesie odszkodowanie 23,5 ml \$ za utrudnianie preinstalacji nowoczesnego systemu operacyjnego BeOs obok Windows. MS zagroził producentom komputerów, że po preinstalacji BeOs nie da im licencji OEM na Win98. Odszkodowanie to nie uratowało tej firmy (zadłużonej kredytami na prace badawczo-rozwojowe) przed bankructwem, które praktycznie nastąpiło w 2001 r. po sprzedaży BeOs firmie Palm.
 11. 2004 Komisja Europejska uznała iż Microsoft prowadzi praktyki monopolistyczne nakładając karę w wysokości 497 mln euro.
 12. Lipiec 2006 Komisja Europejska nakazała Microsoftowi zapłacenie 280,5 miliona euro. Jednocześnie ostrzeżono amerykańską firmę, że może zostać nałożona na nią kolejna grzywna w wysokości 3 milionów euro dziennie, jeśli do 31 lipca nie dostarczy konkurencji pełnej i dokładniej informacji technicznej, której żąda Unia. Eurourzędnicy uznali, że software'owy gigant nie przestrzegał obowiązujących regulacji antymonopolowych. W 2004 roku Komisja nakazała firmie Gatesa przekazanie producentom konkurencyjnego oprogramowania informacji, dzięki którym ich programy lepiej współdziałałyby z systemem Windows. To kolejna tak wysoka grzywna nałożona na koncern z Redmond. Poprzednio, w 2004 roku, KE zażądała, by Microsoft wyprodukował wersję Windows pozbawioną odtwarzacza Windows Media Plater i nałożyła na firmę karę finansową w wysokości 497 milionów euro.
 13. 2007 17 września Europejski Trybunał Sprawiedliwości podtrzymał decyzję Komisji Europejskiej z 2004 roku, że Microsoft na dwa sposoby nadużył swojej dominującej pozycji rynkowej. Po pierwsze, wycinał konkurencję rynkową z rynku, sprzedając system Windows wraz z odtwarzaczem multimedialnym Media Player (na co skarżyły się firmy Apple i Real Networks). Po drugie, Microsoft ukrywał informacje o tym, jak system Windows "rozmawia" z serwerami (na których zainstalowano programy nie pochodzące z Microsoftu). W efekcie te serwery miały problemy ze współpracą z tym systemem.
 14. Listopad 2007 Amerykański Sąd Apelacyjny orzekł, że koncerny Microsoft oraz AutoDesk muszą zapłacić, odpowiednio, 140 mln i 18 mln USD odszkodowania niewielkiej firmie Z4 Technoloies. Jest to kara za nielegalne wykorzystanie opatentowanych przez nią rozwiązań technologicznych z zakresu aktywacji oprogramowania. [USA]
 15. Grudzień 2007 Postępowanie antymonopolowe przeciw Microsoftowi zostało rozpoczęte na skutek skargi złożonej przez Operę (norweskiego producenta znanej przeglądarki internetowej) oraz przez ECIS (stowarzyszenie zrzeszające producentów programów open-source). Opera twierdzi, że Microsoft próbuje ją wyciąć z rynku, stosując wiążaną sprzedaż systemu operacyjnego Windows wraz z przeglądarką Explorer. Obok Mozilli Opera jest największym konkurentem Explorera. Z kolei ECIS skarży się na to, że Microsoft nie udostępnia informacji, które pozwalają współpracować ich programom z aplikacjami typu Office i Outlook (produkowanymi przez Microsoft). To powoduje, że programy open-source stają się mniej atrakcyjne dla potencjalnych konsumentów.
 16. 2008 Sąd utrzymał w mocy wcześniejsze wyroki w tej sprawie (z sierpnia 2006 r.) - przewidywały one, że Microsoft zapłaci Z4 115 mln USD odszkodowania, zaś AutoDesk - 18 mln USD. Co więcej, koncernowi z Redmond nakazano zapłacić dodatkowe 25 mln USD i odmówiono prawa do nowego procesu w tej sprawie. Cała sprawa rozpoczęła się we wrześniu 2004 r. - wtedy to przedstawiciele firmy Z4 z Michigan złożyli pozwy przeciwko Microsoftowi i AutoDesk. Firmom zarzucono, że bezprawnie wykorzystywały w swoich produktach dwa opatentowane rozwiązania należące do Z4 - chodziło o system aktywacyjny, którego zadaniem jest utrudnienie życia użytkownikom pirackich kopii oprogramowania